

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
REGIONÁLIS PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÓ ÉS KUTATÓ KÖZPONT

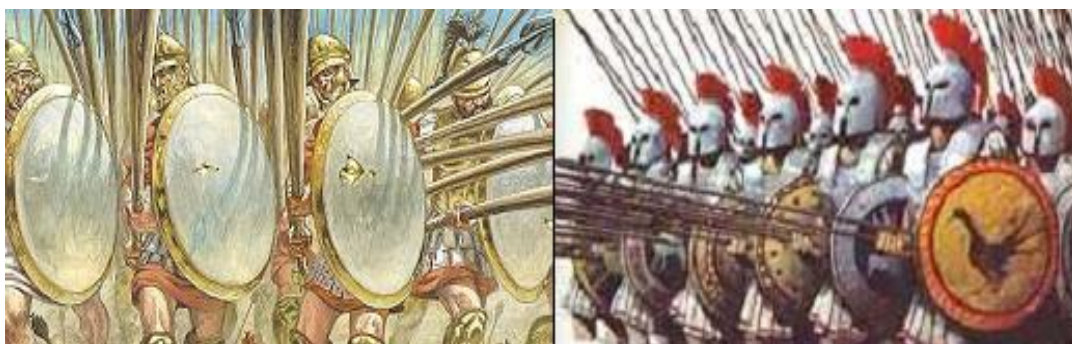
SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

9. évfolyam számára

2012/2013. TANÉV

MEGYEI FORDULÓ

2013. február 13. 14.00-16.00

A görög falanx¹

A tanuló kódszáma:	
--------------------	--

A feladatlap összeállítója: B. Balogh Éva, szaktanácsadó

¹ <http://www.tortenelemklub.com/okor/167-okori-fegyverek> (2013.február 6.)

Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!**1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé!**

- a) _____ A görög gyarmatosítás fő irányai a Dardanellák, a Márvány-tenger, Egyiptom, Mezopotámia folyamvölgyei voltak.
- b) _____ Drakón törvényei a munkakerülőkre, a zöldség-és gyümölcsstolvajokra ugyanolyan büntetést róttak, mint a templomrablókra és a gyilkosokra, írta Plutarkhosz egyik munkájában.
- c) _____ A „babiloni fogság” idején vált a zsidó vallás egyistenhívővé (monoteistává).
- d) _____ Kürosz hódította meg a médeket és teremtette meg ezzel a Perzsa Birodalmat. Uralkodása idején jellemzően a deportálásokkal osztotta meg a leigázott népeket.
- e) _____ Kínától északra, a Góbi-sivatag területén éltek a hunok. Az ellenük történő védekezés miatt építették a hatalmas védelmi rendszert, a kínai Nagy Falat.
- f) _____ A buddhizmus támogatja a hat elemből álló kasztrendszert.
- g) _____ A kínai képirás egyszerűsödött, de nem hangjelölő, hanem szóírás. Az egy szótagú szavak miatt nagy szerepe van a hanglejtésnek.
- h) _____ Szolón az első vagyoni osztályba sorolta az 500 mérősokeket.
- i) _____ Lükurgosz az egyenlőség érdekében osztotta fel Spártát 9000 részre, figyelve a perioikoszok érdekeire is.
- j) _____ A mondai hagyomány szerint Rómát Kr.e. 753-ban alapították.
- k) _____ A Capitolium és a Palatinus közötti területen épült fel a fórum céljait is szolgáló Akropolisz.
- l) _____ Kr.e. 287-től a népgyűlés határozatai senatusi megerősítés nélkül kötelezőek a római népre.

a

b

c

d

e

f

g

h

i

j

k

l

.../12

2. KAKUKKTOJÁS**Húzza alá a sorba nem illő elemet! Indokolja választását röviden!**

- a) geruszia, bulé, ephorosz _____
- b) khitón, peplosz, sztoa _____
- c) Plataia, Isszosz, Gaugaméla _____
- d) Hannibál, Cornelius Scipio, Hamilkar Barkas _____

a2

b2

c2

d2

.../8

3. Írja soronként a közös jellemzőt az adatok utáni vonalra!

- a) Szókratész, Platón, Arisztotelész _____
- b) Veteránföld, rendszeres kiképzés, egységes fegyverzet _____
- c) Tiberius, Caligula, Claudius _____
- d) Püspökségek, patriarchatus, közösség _____

a

b

c

d

.../4

4. A) Töltse ki értelemszerűen a táblázat hiányzó részeit!

<i>helyszín</i>	<i>esemény</i>	<i>évszám</i>	<i>személy(ek)</i>
Thermopülai-szoros	a)	b)	c)
d)	A görög seregek győzelme a perzsák felett	Kr.e.480	e)
Cannae	f)	g)	h)

4.B) Válaszoljon a kérdésekre!

- i) Melyik csatában volt nagy szerepe a triérészeknek (háromevezősoros hajók)?

- j) Melyik történetíró művéből ismerhetjük meg részletesen a görög-perzsa háború eseményeit?

- k) Melyik háború sorsát döntötte el a Polübiosz által „hollónak” nevezett technikai eszköz?

- ### 1) Miért?

4.C) Mutassa be Miltiadész szerepét a görög-perzsa háborúban! Válaszában térjen ki a görög és a perzsa seregek taktikájára, fegyverzetére is! (m-s)

<http://www.tortenelemtanitas.hu/2011/03/gorog-perzsa-haboruk> (2013.február 6.)

[illegible]

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	r
s	
.../19	

5. Húzza alá soronként azt az eseményt, amelyik előbb történt!		a	b	
a) Peisizisztratosz egyeduralkodása	vagy	Az utolsó király elűzése Rómában	c	d
b) Spartacus felkelése	vagy	A plataiai csata (ahol a perzsákat Spárta vezetésével legyőzték a görögök)	e	
c) Augustus hatalomra jutása	vagy	A Colosseum megépítése	.../5	
d) Keresztelő Szent János tevékenysége	vagy	A 2. triumviratus megalakulása		
e) Sulla hatalomra kerülése	vagy	Pannonia meghódítása		
6. KI MONDTA, MONDHATTA VOLNA? Írja annak a történelmi személyiségnek a nevét a szöveg előtti vonalra, akire a megállapítások jellemzőek!		a	b	
a)	_____ : „Ha még egy csatában győzünk a rómaiakon, végképp elveszünk.”	c	d	
b)	_____ : „Levertem a rabszolga felkelést, megsemmisítettem a kalózokat, szövetségre léptem Julius Caesarral”	e	f	
c)	_____ : „Philippi után visszavonultam a politikától, Afrika provinciát igazgattam.”	g		
d)	_____ : „Tizenharmadik consulságom évében a senatus és a lovagrend és az egész római nép a haza atyjának jelentett ki.[...] Amikor ezeket leírtam, hetvenhatodik évemet éltem.”	.../7		
e)	_____ : „Elfoglaltam és provinciává szerveztem Mezopotámiát és Armeniát. Visszavertem a Parthus Birodalom támadását.”			
f)	_____ : „Pannónia helytartójaként lettem a dunai provinciák császárjelöltje, majd a Birodalom császára.”			
g)	_____ : „A római polgárjogot kiterjesztettem a Birodalom minden szabad lakosára”			
7. Ismertesse Tiberius Gracchus nevében reformjavaslatát a senatus előtt!		a	b	
„Az Itáliában tenyésző fenevadak mindegyikének megvan a maga barlangja, odúja és búvóhelye, holott azoknak, akik Itáliáért küzdenek és meghalnak, egyebük sincs a levegőnél... állandó tartózkodási hely híján bujdosnak.” (Plutarkhosz)		c	d	
		e		
		.../5		

8. Az alábbi szöveg hibás információkat tartalmaz.

*Octavianus Kr.e. 44-ben Actiumnál legyőzte Antoniust. Hatalmának alapja a hadsereg, a veteránok és a testőrség volt. A censori cím megszerzésével a senatust átalakította. A senatus névjegyzékének az élén állt, ő lett a *dux*, az első polgár. Igyekezett fenntartani a köztársaság látszatát, nem alkalmazott nyílt erőszakot. Megszerezte a kulcsfontosságú köztársasági tisztségeket; consulként a praetorianus gárda vezetője lett, néptribunusként szavazati joggal rendelkezett és „szentté és sérthetetlenné” vált. A népgyűlések elvesztették fontosságukat. Látszólag a senatus maradt a törvényhozó testület, de működésük formálissá vált Augustus törvény-kezdeményezési joga miatt.*

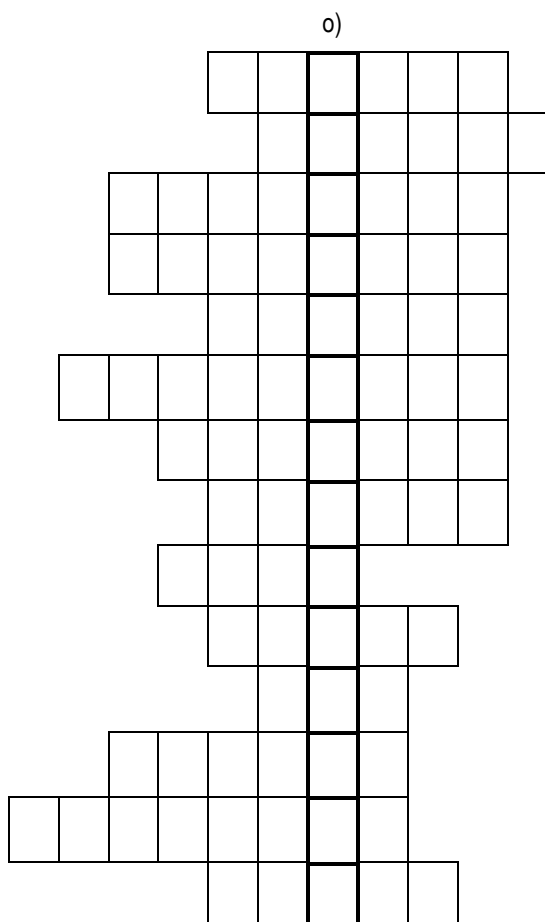
Húzza alá a hibás részt, írja be a táblázatba a hibás és a javított változatot!

	Hibás szöveg	Javítás
a)		
b)		
c)		
d)		

a	b
c	d
.../4	

9. REJTVÉNY: Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!

- a) Julius Caesar reformja
- b) A római köztársaság élén álló magistratus
- c) Rómától Capuáig vezető kövezett országút
- d) Kr.e.494-től működő plebejus tisztség. Nép.....
- e) Julius Caesar ennek a provinciának volt a helytartója
- f) A római társadalomban a királyság korában nem rendelkeztek polgárjoggal.
- g) Julius Caesar társa az 1.triumviratusban
- h) Róma jelképe (Livius is említi a város alapításáról szóló történetben)
- i) Rettegett római császár
- j) A Római Birodalom védelmét szolgáló határvonal
- k) Az Augustus által létrehozott meghirdetett belső rend,Romana
- l) A római társadalomban a patríciusoktól függtek, „pártfogoltak”
- m) Nevéhez fűződik a császári kincstár, a *fiscus* létrehozása és Savaria megalapítása
- n)papnői templomukban a családi élet és a tisztaság örök tűzét őrizték

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
.../16	

Magyarázza meg röviden a függőleges sorba írt történelmi fogalmat! (p)

10. Húzza alá a megadott elemek közül azt a kettőt, amelyekre igazak az alábbi állítások ! a) Athén társadalmához, politikai intézményrendszeréhez kapcsolódik. pontifex maximus, bulé, héliáia b) Az etruszk uralkodók hatalmi jelvénye. vesszőnyalábba szúrt bárd, sassal díszített jelvény, elefántcsont jogar c) Az Akropoliszon található. Parthenon, Circus Maximus, Erekhtheion	a	b
	c	
	.../3	

11. Miért hozott változásokat a páli fordulat? „Már Damaszkusz közelében járt, amikor az égből nagy fényesség vette körül[...] „Saul, Saul, miért üldözöl?” (Biblia. Az Apostolok cselekedetei)	a	b
	.../2	

12. ESSZÉ: Mutassa be Rómát levélben barátjának a források és saját ismeretei alapján!

A római legionáriusok fegyverei: páncélzat, pajzs, dárda és a híres gladius (rövid kard)

<http://tortenelemklub.com/okor/romai-birodalom/164-a-romai-katona> (2013.február 6.)

http://www.romaikor.hu/romai_elet (2013.február 6.)

„A gladiatori játékok számára Titus Statilius Taurus, Augustus egyik legkiválóbb hadvezére építtetett a Campuson amphitheatrumot; míg a Colosseum fel nem épült, ez volt Róma egyetlen állandó, ilyenemű épülete. Amphitheatrum, színházak, fürdők, porticusok, szép üzletek, a szórakozás, az öröm megannyi pompás helye! Azonban a városról alkotott képünk nem lenne teljes, ha nem tudnók, hogy mellettük templomok, az istenek hajlékai álltak.”

http://www.romaikor.hu/romai_elet/mindennapi_elet/elet_roma_varosaban/a_varos_kepe_3_resz (2013.február 6.)

[illegible]